

Kostnämnden i Lycksele

Grundläggande granskning år 2018 av kostnämnden

Granskningen visar att kostnämndens redovisning av måluppfyllelsen för år 2018 inte var tillräckligt utvecklad. Brister i redovisningen medför att det inte är möjligt att bedöma måluppfyllelsen. Av granskningen framgår också att nämnden inte hade en tillräcklig styrning och kontroll. Nämnden beslutade i februari 2019 att inte följa upp sin internkontrollplan för år 2018. Nämnden bedömde att den plan som nämnden tidigare hade beslutat om inte berörde nämndens verksamheter.

Positivt var att nämnden tog del av ekonomiska uppföljningar under året och beslutade om en handlingsplan med åtgärder för att lösa nämndens underskott. Negativt var att handlingsplanen beslutades först i slutet av året och att åtgärderna inte fick någon större effekt på år 2018. Kostnämnden redovisade ett underskott på -1,3 miljoner kronor, vilket motsvarade -3,3 procent av de totala budgeterade intäkterna.

Vi rekommenderar kostnämnden att arbeta med följande förbättringsområden:

Utveckla ekonomistyrningen

- Åtgärderna i nämndens handlingsplan för att lösa underskottet bör följas upp vid nämndens samtliga sammanträden under året.
- Den politiska verksamheten bör inkluderas i den ekonomiska redovisningen.

Utveckla målstyrningen

- Nämndens verksamhetsplan bör innehålla mätbara mål och indikatorer.
- I nämndens verksamhetsberättelse bör nämnden följa upp sina resultat utifrån de mätbara målen och indikatorerna.

Utveckla den interna kontrollen

- Nämnden bör genomföra en riskanalys för sitt ansvarsområde.
- Nämndens internkontrollplan bör utgå från nämndens riskanalys.
- Internkontrollplanen bör beskriva vilka kontroller som ska genomföras, vilka metoder som ska användas, vem som har i uppdrag att genomföra kontrollerna och när uppföljningen av kontrollerna ska vara genomförd.

2019-03-28

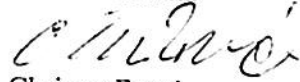
- Uppföljningen av kontrollerna bör beskriva hur och när kontrollerna har genomförts samt resultatet av kontrollerna.

Utveckla rapporteringen till Region Västerbotten

- Rapporterar till Region Västerbotten i enlighet med samverkansavtalet.

Vid revisoreernas överläggning den 28 mars 2019 beslöt revisorerna enhälligt att ställa sig bakom slutsatser och rekommendationer i detta missiv. Missiv och underliggande rapport (Gr 4/2018) lämnar revisorerna för yttrande till kostnämnden. Yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas till revisionskontoret senast den 23 september 2019.

För revisorerna

Christer Fessé
Ordförande

Bert Öhlund
Vice ordförande

Grundläggande granskning år 2018 av kostnämnden

Rapport Gr 4/2018

Mars 2019
Malin Hedlund, revisionskontoret
Diarienummer: REV 11-2018

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS.....	3
1.1. NÄMNDENS MÅLUPPFYLLELSE GICK INTE ATT BEDÖMA	3
1.2. NÄMNDENS STYRNING OCH KONTROLL VAR INTE TILLRÄCKLIG.....	3
1.3. REKOMMENDATIONER	4
2. BAKGRUNDEN TILL GRANSKNINGEN	5
2.1. IAKTTAGELSER I GRANSKNINGEN FÖR ÅR 2017	5
2.2. REVISIONSFRÅGOR OCH METOD	6
2.3. REVISIONSKRITERIER	6
3. KOSTNÄMNDENS UPPDRAG	7
3.1. KOMMUNALLAGEN	7
3.2. FULLMÄKTIGES REGLEMENTE FÖR KOSTNÄMNDEN.....	7
3.3. SAMVERKANSAVTAL.....	7
3.4. KOSTNÄMNDENS VERKSAMHETSPLAN	8
4. KOSTNÄMNDENS VERKSAMHET UNDER ÅR 2018.....	9
4.1. NÄMNDENS STYRDOKUMENT OCH PROTOKOLL	9
4.2. NÄMNDENS EKONOMISTYRNING	10
4.3. NÄMNDENS ARBETE MED INTERN KONTROLL.....	12
4.4. NÄMNDENS UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETSMÅL.....	14
4.5. ÅTGÄRDER MED ANLEDNING AV IAKTTAGELSER ÅR 2017.....	15
5. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR	16
5.1. REKOMMENDATIONER	17

1. Sammanfattande analys

1.1. Nämndens måluppfyllelse gick inte att bedöma

Granskningen visar att kostnämndens redovisning av måluppfyllelsen för år 2018 inte var tillräckligt utvecklad. Brister i redovisningen medför att det inte är möjligt att bedöma måluppfyllelsen. Kostnämnden redovisade ett underskott på -1,3 miljoner kronor, vilket motsvarade -3,3 procent av de totala budgeterade intäkterna.

1.2. Nämndens styrning och kontroll var inte tillräcklig

Vår bedömning är att kostnämnden inte hade en tillräcklig styrning och kontroll över sitt ansvarsområde. Nämnden beslutade i februari 2019 att inte följa upp internkontrollen för år 2018. Nämnden bedömde att den plan som nämnden tidigare hade beslutat om inte berörde nämndens verksamheter. Vår bedömning är att nämndens internkontrollarbete har stora brister.

Positivt var att nämnden tog del av ekonomiska uppföljningar under året och beslutade om en handlingsplan med åtgärder för att lösa nämndens underskott. Negativt var att handlingsplanen beslutades först i slutet av året och att åtgärderna inte fick någon större effekt på år 2018.

Sammantaget bedömer vi att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av iakttagelserna i föregående års granskning.

1.3. Rekommendationer

Vi rekommenderar kostnämnden att arbeta med följande förbättringsområden:

Utveckla ekonomistyrningen

- Åtgärderna i nämndens handlingsplan för att lösa underskottet bör följas upp vid nämndens samtliga sammanträden under året.
- Den politiska verksamheten bör inkluderas i den ekonomiska redovisningen.

Utveckla målstyrningen

- Nämndens verksamhetsplan bör innehålla mätbara mål och indikatorer.
- I nämndens verksamhetsberättelse bör nämnden följa upp sina resultat utifrån de mätbara målen och indikatorerna.

Utveckla den interna kontrollen

- Nämnden bör genomföra en riskanalys för sitt ansvarsområde.
- Nämndens internkontrollplan bör utgå från nämndens riskanalys.
- Internkontrollplanen bör beskriva vilka kontroller som ska genomföras, vilka metoder som ska användas, vem som är ansvarig för kontrollerna och när uppföljningen av kontrollerna ska vara genomförd.
- Uppföljningen av kontrollerna bör beskriva hur och när kontrollerna har genomförts samt resultatet av kontrollerna.

Utveckla rapporteringen till Region Västerbotten

- Rapportera till Region Västerbotten i enlighet med samverkansavtalet.

2. Bakgrunden till granskningen

Enligt kommunallagen ska revisorerna årligen granska landstingets styrelser och nämnder. I sin revisionsplan för år 2018 beslutade revisorerna att genomföra grundläggande granskningar av landstingets samtliga styrelser och nämnder.

I de grundläggande granskningarna prövar revisorerna om styrelserna och nämnderna säkerställt att verksamheten är genomförd på ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare prövar revisorerna om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Denna granskning avser kostnämnden där Västerbottens läns landsting och Lycksele kommun är samverkande parter. Nämnden ansvarar för matproduktion till förskolor, skolor och äldreomsorg inom Lycksele kommun samt verksamheterna och restaurangen inom Lycksele lasarett.

2.1. Iakttagelser i granskningen för år 2017

Revisorerna bedömde att kostnämnden inte hade en tillräckligt utvecklad redovisning för att bedöma måluppfyllelsen för år 2017. Revisorerna bedömde också att kostnämnden inte hade tillräcklig styrning och kontroll över sitt ansvarsområde.

Nämnden redovisade ett underskott med -0,5 miljoner kronor, vilket motsvarade en avvikelse på -1,4 procent i relation till de budgeterade intäkterna.

I förra årets granskning lämnade revisorerna följande rekommendationer till nämnden:

- Fortsätt arbetet med att utveckla verksamhetsplanen med mätbara mål.
- Fortsätt arbetet med att utveckla den interna kontrollen.
- Säkerställ en utvecklad ekonomistyrning i syfte att uppnå en ekonomi i balans.
- Säkerställ att återrapportering till landstinget görs i enlighet med samverkansavtalet.

I sitt yttrande svarade kostnämnden att arbetet med att utveckla verksamheten med mätbara mål och den interna kontrollen skulle fortsätta under år 2018. Av yttrandet framgick även att nämnden skulle vidta åtgärder för att säkerställa en utvecklad ekonomistyrning samt att återrapportering till landstinget skulle göras i enlighet med samverkansavtalet.

2.2. Revisionsfrågor och metod

Granskningen avser kostnämndens verksamhet år 2018. Syftet med granskningen är att ge underlag till revisorerna inför deras ansvarsprövning av nämnden.

Följande revisionsfrågor har varit i fokus:

1. Har kostnämndens måluppfyllelse varit tillräcklig?
2. Har kostnämnden haft en tillräcklig styrning och kontroll över verksamheten inom sitt ansvarsområde?
  - Är nämndens redovisning av måluppfyllelse tillräckligt utvecklad?
  - Har nämnden metoder och system som säkerställer att beslut blir genomförda och regler efterlevs?
  - Har nämnden agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning?

Granskningen är genomförd med stöd av revisionskontorets program för årlig granskning av styrelser och nämnder. Programmet innehåller bland annat stöd för granskning av nämndens verksamhetsplan, protokoll, delårs- och årsrapporter, ekonomistyrning, intern kontroll samt uppföljning av tidigare års granskning.

Revisionsrapporten är kvalitetssäkrad genom att den har granskats av annan sakkunnig inom landstingets revisionskontor samt att tjänstepersoner inom nämndens verksamhetsområde har fått möjlighet att lämna synpunkter på rapportens innehåll.

2.3. Revisionskriterier

Analyserna och slutsatserna i granskningen samt vår bedömning av nämndens ansvarsutövande utgår från:

- Kommunallagen
- Fullmäktiges reglemente för nämnden
- Samverkansavtal mellan landstinget och Lycksele kommun
- Övriga uppdrag, mål eller direktiv från fullmäktige till nämnden
- Landstingsstyrelsens anvisningar

3. Kostnämndens uppdrag

Kostnämnden är en gemensam måltidsnämnd för Västerbottens läns landsting och Lycksele kommun. Lycksele kommun är värdkommun och nämnden ingår i kommunens organisation. Det innebär bland annat att Lycksele kommun är ansvarig för beredning och verkställigheten av nämndens beslut.

Kostnämndens verksamhet består av två separata resultatenheter; skolmåltider och Lycksele kost. Skolmåltider ansvarar för tillagning och servering av mat till förskolor och skolor. Lycksele kost ansvarar för tillagning av mat till äldreomsorg och delar av dagcenter samt enheterna och restaurangen inom Lycksele lasarett.

3.1. Kommunallagen

Enligt kommunallagens 6 kap 6 § ansvarar varje nämnd för att bedriva verksamhet inom sitt ansvarsområde i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnden ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detta är tillämpligt även på gemensamma nämnder och således även på den gemensamma kostnämnden.

3.2. Fullmäktiges reglemente för kostnämnden

Landstingsfullmäktige och Lycksele kommunfullmäktige fastställde år 2007 ett reglemente för kostnämnden. Reglementet reviderades under år 2014. Av reglementet framgår att kostnämnden ansvarar för kostproduktion i enlighet med det samverkansavtal som kommunen och landstinget tecknat.

3.3. Samverkansavtal

Av samverkansavtalet framgår att Lycksele kommun och Västerbottens läns landsting är samverkande parter i den gemensamma nämnden. Enligt avtalet ska nämnden ingå i Lycksele kommuns organisation. Vidare framgår att verksamheten leds av en kostchef och att Lycksele kommun är arbetsgivare för personalen. Lycksele kommun ska ansvara för beredning och verkställighet av nämndens beslut.

Lycksele kommun ska enligt avtalet fastställa budgeten för nämnden i samråd med Västerbottens läns landsting. Av avtalet framgår att parterna månadsvis ska faktureras för sina förbrukade måltidsportioner. Priset ska utgå från det beräknade snittpriset för den budgeterade årsvolymen. Eventuella över- eller underskott ska regleras årligen och fördelas proportionellt utifrån beställd volym. Nämnden ska inför varje tertial- respektive årsbokslut rapportera verksamhet och ekonomisk ställning till kommun- och landstingsstyrelse.

3.4. Kostnämndens verksamhetsplan

Kostnämnden följer Lycksele kommuns rutiner för planering och uppföljning. Av nämndens verksamhetsplan för år 2018 framgick kommunfullmäktiges tolv målområden och uppdrag till styrelserna och nämnderna. Nämnden beslutade om sju mål inom fem av kommunfullmäktiges målområden. Sex av målen hade indikatorer. Det framgick inte av planen när målen skulle följas upp eller vad som krävdes för att ett mål skulle bedömas som uppfyllt. Av planen framgick däremot vilka åtgärder nämnden planerade för att nå sina mål samt för att genomföra de uppdrag nämnden fått från kommunfullmäktige.

Av tabellen nedan framgår nämndens mål, indikatorer och åtgärder för att nå målen:

Nämndens mål	Målets indikator	Åtgärder för att nå målet
Budgetföljsamhet 100 %	Budgetföljsamhet	Samnyttja personal mellan skolmåltider och Lycksele kost
Nettokostnadsandel 100 %	Matsvinn	Optimera portionsstorlek/mängd samt svinnmätning i grundskolor
Alla beslut ska prövas ur ett jämställdhetsperspektiv	Antal jämställda beslut i procent	Att kostnämnden utformar en jämställdhetsplan
Arbetsplats i utveckling		Ökat samarbete mellan kostnämndens och kommunens kärnverksamheter
Nominering till White Guide	Nominering till White Guide	
Sänka sjuktalen inom kostverksamheten	Mätning av sjuktal	Uppföljning vid sjukfrånvaro
Öka andelen närproducerade och ekologiska varor till 20 %	Andelen ekologiska livsmedel	Upphandla fler ekologiska, närproducerade produkter.

Vår kommentar

Verksamhetsplanen följer strukturen för Lycksele kommuns mall och kommunfullmäktiges övergripande målområden och uppdrag. Av planen framgick nämndens mål och vilka indikatorer nämnden avsåg följa upp målen med. Trots att målformuleringarna var tydligare än föregående år, bedömer vi att flera av de valda indikatorerna inte mäter målen. Vår bedömning är att bristerna i nämndens målstyrning kvarstår sedan föregående år.

4. Kostnämndens verksamhet under år 2018

4.1. Nämndens styrdokument och protokoll

Nämnden hade under år 2018 fem protokollförda sammanträden. Vår genomgång visar att kostnämnden för år 2018 saknade några grundläggande styrdokument. Till skillnad från föregående år beslutade nämnden inte om något underlag för landstingsplan och budget för år 2018. Eftersom nämnden följer Lycksele kommuns plan för uppföljning upprättade nämnden inte en delårsrapport per april. Nämnden hade inte heller beslutat om attestordning och en rutin för ärendeberedning.

Av tabellen nedan framgår styrdokument som nämnden har beslutat om.

Styrdokument	Beslut	Vår kommentar
Underlag för landstingsplan och budget för år 2018	Nej	
Verksamhetsplan år 2018	Ja	Beslut 2017-11-24 § 54
Budget år 2018	Ja	Beslut 2017-05-22 § 29, reviderad 2018-03-26 § 20 (VLL 914-2018)
Internkontrollplan 2018	Ja	Beslut 2018-02-15 § 8
Delegationsordning	Ja	Beslut 2016-02-17 § 6, reviderad 2016-11-28 § 48
Rutin för att anmäla delegationsbeslut	Ja	Formen för återrapportering till nämnd framgår av nämndens delegationsordning. Återrapportering av delegationsbeslut har under år 2018 varit ett stående ärende under samtliga sammanträden.
Attestordning	Nej	
Dokumenthanteringsplan	Ja	Beslut 2015-05-26 § 11
Rutin för ärendeberedning	Nej	
Delårsrapport 1	Nej	
Delårsrapport 2	Ja	Beslut 2018-09-05 § 44 om verksamhetsberättelse per 31 augusti 2018. (VLL 1308:12-2018)
Årsredovisning år 2018	Ja	Beslut 2019-02-13 § 4 (RS 77:6-2019)

Vår kommentar

Enligt samverkansavtalet ska kostnämnden inför tertial och årsbokslut rapportera till landstingsstyrelsen hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är. Nämnden rapporterade månadsbokslutet per 31 mars till landstingsstyrelsen. Enligt avtalet ska också nämndens förslag till budget vara landstingsstyrelsen tillhanda senast den 15 april före det aktuella bud-

getåret. Endast nämndens reviderade budget är registrerad hos landstinget. Vi rekommenderar att kostnämnden säkerställer att återrapportering görs till landstinget i enlighet med samverkansavtalet.

4.2. Nämndens ekonomistyrning

Ekonomiskt resultat för år 2017

Vid 2017 års utgång redovisade kostnämnden ett ekonomiskt underskott på -0,5 miljoner kronor. Detta motsvarade -1,4 procent av de totala budgeterade intäkterna. Underskottet avsåg resultatenheten Lycksele kost. I samband med årsbokslutet för år 2017 beslutade nämnden att en handlingsplan samt åtgärder i syfte att lösa underskottet skulle tas fram.

Nämndens beredning av 2018 års budget

I april 2017 behandlade kostnämnden en budget för år 2018 med budgeterat underskott. På grund av underskottet gav nämnden verksamhetsansvariga i uppdrag att vidta strukturella åtgärder för att anpassa kostnaderna till prognosticerad intäktsnivå. Den 22 maj 2017 beslutade nämnden om en budget med nollresultat. Av protokollet framgår att den reviderade budgeten utgick från nyligen fastställda måltidspriser på resultatenheten skolmåltider samt att nämnden prognostiserade ett nollresultat för år 2017 för lasarettssköket. En summering av posterna i budgeten visade dock ett överskott 700 000 kronor.

I november 2017 uppdrog nämnden till verksamhetsansvariga att budgetera för kompetensförsörjning för år 2018. På grund av nämndens underskott vid 2017 års utgång beslutade nämnden dock i mars 2016 att anta en reviderad budget utan korrigeringar för kompetensförsörjning. Budgeten visade ett nollresultat.

Nämndens agerande under år 2018

Vår granskning av nämndens protokoll visar att kostnämnden tog del av ekonomiska rapporter och verksamhetsuppföljningar under året. Den 5 september beslutade nämnden om sin verksamhetsberättelse per 31 augusti 2018. Rapporten innehöll ingen ekonomisk prognos. Av protokollet framgick att verksamhetsberättelsen skulle kompletteras med en ekonomiprognos och återrapporteras till nämnden den 21 november 2018. Ekonomiprognosen återrapporterades inte vid nämndens sammanträde i november.

Delårsrapporten per augusti som kostnämnden lämnat till landstingsstyrelsen är daterad den 19 september 2018 och bestod av en ekonomisk prognos (VLL 1308:12-2018). Vår granskning av protokoll visar att delårsrapporten inte är beslutad av nämnden.

Av delårsrapporten till landstingsstyrelsen framgick att nämnden totalt prognostiserade ett underskott med -2,5 miljoner kronor mot budget vid årets slut, vilket motsvarade -6,4 procent av de totala budgeterade intäkterna för nämnden. Prognosen för lasarettssköket var ett underskott med -1,5 miljoner

kronor mot budget, vilket motsvarade -10 procent av de totala budgeterade intäkterna för lasarettsköket.

Vid årets slut redovisade nämnden ett underskott med -1,3 miljoner kronor mot budget. Underskottet rörde lasarettsköket. Underskottet för lasarettsköket motsvarade -8,8 procent av lasarettskökets totala budgeterade intäkter. Av nämndens protokoll framgår att kostnaderna ökat med 10 procent och återfanns inom personalkostnader och övriga kostnader. Nämnden föreslog att landstinget står för omkring 300 000 kronor av underskottet.

Samlokaliserade produktionskök

Kostnämnden har två produktionskök Tannbergsskolans kök och lasarettsköket. När om- och nybyggnation av skolköket påbörjades år 2017 flyttade verksamheten till lasarettsköket. De produktionsköken hanteras som två olika resultatenheter och av nämndens protokoll den 21 november framgår svårigheter med att särskilja livsmedelsinköpen mellan de olika enheterna. Nämnden beslutade därför att skolköket skulle köpa livsmedel från lasarettsköket till ett fast pris per portion från och med den 1 oktober 2018 och under tiden verksamheterna är samlokaliserade.

Handlingsplan för att lösa nämndens underskott

I februari 2018 beslutade kostnämnden att en handlingsplan med åtgärder skulle tas fram i syfte att lösa nämndens underskott. Den 21 november beslutade nämnden om en handlingsplan för perioden 2018-2019. I handlingsplanen ger nämnden en beskrivning av verksamheten och de utmaningar och problem som nämnden står inför. Bland annat lyfter nämnden att det saknas en gemensam prismodell med Lycksele kommuns utbildningsnämnd, men även att nämndens arbete med målstyrning och internkontroll behöver utvecklas. Vidare står det i planen att nämnden har arbetsmiljöproblem som kräver specifika insatser. I planen presenteras 15 åtgärder för att möta nämndens identifierade utmaningar och problem. Av åtgärdslistan framgår även när åtgärderna ska genomföras och vem som är ansvarig. Det framgår inte när åtgärderna ska följas upp eller återrapporteras till nämnden.

Några av åtgärderna som nämnden beslutat om är:

- Säkerställa att kostnader och intäkter hanteras korrekt mellan de olika kostnadsslagen
- Vidta åtgärder för en budget i balans
- Upprätta verksamhetsplan med mätbara mål
- Dialogmöten mellan kost- och utbildningsverksamhet
- Översyn av organisering av kostverksamheten

Vår kommentar

Det är positivt att nämnden under året tog del av ekonomiska rapporter och beslutade om en handlingsplan med åtgärder för att lösa det ekonomiska underskottet. Negativt var att handlingsplanen beslutades först i slutet av året och att åtgärderna inte fick någon effekt på underskottet, som var större för år 2018 än föregående år. Vi rekommenderar nämnden att under år 2019 följa upp handlingsplanen vid nämndens samtliga sammanträden för att säkerställa att åtgärderna har effekt på nämndens underskott. Vi kommer följa

nämndens arbete med handlingsplanen i den grundläggande granskningen för år 2019.

Likt tidigare år fanns den politiska verksamheten inte med i redovisningen av nämndens resultat. Detta försvårar för läsaren att bedöma nämndens måluppfyllelse för år 2018. Vi rekommenderar nämnden att inkludera den politiska verksamheten i redovisningen.

4.3. Nämndens arbete med intern kontroll

Kostnämnden utgår från Lycksele kommuns reglemente för intern kontroll. I februari 2018 beslutade nämnden om en internkontrollplan för år 2018. Planen utgick från en riskanalys med fem identifierade risker inom områdena ekonomi och lönehantering. Utöver riskerna framgick nämndens planerade åtgärder för att förebygga och begränsa riskernas påverkan på verksamheten. Av planen framgick inte några kontroller, när kontrollerna skulle genomföras eller vem som var ansvarig för kontrollerna.

Av nämndens beslut om internkontrollplanen framgick att uppföljningen av internkontrollen för år 2018 skulle genomföras i samband med verksamhetsberättelse per augusti och december 2018. Den 5 september beslutade nämnden om uppföljningen av internkontrollen per augusti. Redovisningen bestod av en uppföljning av kontrollernas status. Den 13 februari beslutade nämnden att inte följa upp internkontrollen per december. Nämnden bedömde att åtgärderna i internkontrollplanen gällde annan verksamhet som inte kostnämnden rädde över och att internkontrollplanen därför inte var aktuell.

Av tabellen nedan framgår nämndens arbete med intern kontroll utifrån ett antal kontrollfrågor i revisionskontorets granskningsprogram av styrelser och nämnder.

Kontrollfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har nämnden upprättat en organisation för arbetet med den interna kontrollen?	Nej	
Har nämnden säkerställt att det finns dokumenterade riskbedömningar?	Ja	Internkontrollplanen bestod av en bedömning av risker.
Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Nej	Förvisso beslutade nämnden 2018-02-15 § 8 om en internkontrollplan för år 2018. Vi bedömer dock att planen har sådana brister att den inte kan ses som en internkontrollplan.

Har nämnden säkerställt att internkontrollplanen beskriver vilka kontroller som ska genomföras, vilka metoder som ska användas, vem som har ansvar för kontrollerna och när uppföljning ska vara genomförd?	Nej	Se kommentar ovan.
Har nämnden säkerställt att kontroller i internkontrollplanen är genomförda med tillräcklig kvalitet?	Nej	Se kommentar ovan.
Har nämnden i samband med delårsrapporten per augusti följt upp arbetet med den interna kontrollen?	Nej	Nämnden beslutade 2018-09-05 § 45 om en uppföljning av internkontrollen. Vi bedömer dock att redovisningen var snarare en uppföljning av status på aktiviteter, än uppföljning av internkontroll.
Har nämnden i sin delårsrapport per augusti bedömt resultatet av genomförd uppföljning av intern kontroll?	Nej	Uppföljningen bestod av en statusuppföljning och inget resultat av kontrollerna redovisades.
Har nämnden i sin delårsrapport per augusti beslutat om tillräckliga åtgärder i händelse av att den interna kontrollen visat på brister?	Nej	Nämnden beslutade inte om några åtgärder utifrån redovisningen i nämnden 2018-09-05 § 45.
Har nämnden senast i samband med årsredovisningen till landstingsstyrelsen rapporterat om resultatet från sin uppföljning av den interna kontrollen?	Nej	Nämnden beslutade 2019-02-13 § 5 att inte följa upp internkontrollen för år 2018. Motivet till beslutet var brister i nämndens internkontrollplan.
Har nämnden i sin årsrapport bedömt resultatet av genomförd uppföljning av intern kontroll?	Nej	Se kommentar ovan.
Har nämnden i sin årsrapport beslutat om tillräckliga åtgärder i händelse av att den interna kontrollen visat på brister?	Nej	Se kommentar ovan.

Vår kommentar

Vi bedömer att kostnämndens hantering och arbete med den interna kontrollen har stora brister. Den beslutade internkontrollplanen var snarare av karaktären riskanalys, än en plan för att kontrollera identifierade risker. Vi rekommenderar nämnden att utveckla kvaliteten på internkontrollarbetet och säkerställa att den beslutade internkontrollplanen är relevant för nämnden.

4.4. Nämndens uppföljning av verksamhetsmål

Kostnämnden har enligt Lycksele kommuns rutin upprättat en verksamhetsberättelse per augusti och december 2018.

Delårsrapport per augusti

Kostnämnden beslutade den 5 september om verksamhetsberättelsen per 31 augusti 2018. I rapporten redogjorde nämnden kortfattat för viktiga händelser under perioden. Nämnden kommenterade sina mål utifrån ”påbörjat”, ”ej verkställt”, ”verkställt” samt ”delvis uppfyllt”.

Årsrapport

Den 13 februari 2019 beslutade kostnämnden om sin årsrapport för år 2018. Av rapporten framgick att nämnden totalt redovisade ett underskott med - 1,3 miljoner kronor av budget. I rapporten redogjorde nämnden kortfattat för viktiga händelser under året. Bland annat att organisationen är under hård press på grund av ny- och ombyggnationerna av produktions- och mot-tagningskök. I årsrapporten redovisade nämnden också att den genomfört kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden.

Nämnden gjorde ingen samlad bedömning av måluppfyllelsen för året. Av tabellen nedan framgår nämndens redovisning av sina mål:

Nämndens mål	Målets indikator	Måluppfyllelse
Budgetföljsamhet 100 %		Åtgärder pågår fortlöpande
Nettokostnadsandel 100 %		Påbörjat
Alla beslut ska prövas ur ett jämställdhetsperspektiv		Ej verkställt
Arbetsplats i utveckling	Nominering till White Guide	Delvis uppfyllt
Ha länets högsta hälsotal	Mätning av sjuktal	Delvis uppfyllt
Öka andelen närproducerade och ekologiska varor till 20%	Livsmedelsupphandling	Påbörjat

Vår kommentar

Vår granskning av nämndens delårsrapport och årsrapport visar att nämndens uppföljning och redovisning av nämndens mål hade stora brister. Vi bedömer att uppföljningen som redovisas i rapporterna är en avstämning av nämndens åtgärder för att nå målen. Nämnden gjorde ingen bedömning av om målen hade uppnåtts. Av redovisningen i årsrapporten framgår också att nämnden hade formulerat om något av målen samt att flera av indikatorerna som nämnden beslutade om i verksamhetsplanen inte fanns med i årsrapport-

ten. Vi bedömer att nämnden inte hade en tillräckligt utvecklad redovisning för att det ska vara möjligt att bedöma om resultatet för år 2018 var förenligt med kommunfullmäktiges mål.

4.5. Åtgärder med anledning av iakttagelser år 2017

I tabellen redogörs för om kostnämnden har vidtagit tillräckliga åtgärder under år 2018 utifrån de rekommendationer som revisorerna lämnade i granskningen av år 2017.

Rekommendationer från 2017 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
Fortsätt arbetet med att utveckla verksamhetsplanen med mätbara mål.	Nej	Det var positivt att målsättningarna i verksamhetsplanen var tydligare formulerade. Indikatorerna för att mäta flera av målen var dock otydliga. Vår bedömning är att flera av indikatorerna inte mäter målen.
Fortsätt arbetet med att utveckla den interna kontrollen.	Nej	Nämndens arbete med internkontroll hade fortfarande brister.
Säkerställ en utvecklad ekonomistyrning i syfte att uppnå en ekonomi i balans.	Nej	Nämndens underskott för år 2018 ökade sedan föregående år. Nämnden beslutade i november 2018 om en handlingsplan med åtgärder för att lösa underskottet. Handlingsplanen fick inte någon effekt för 2018 års underskott.
Inkludera den politiska verksamheten i den ekonomiska redovisningen	Nej	Den politiska verksamheten redovisas fortfarande inte.
Säkerställ att åiterrapportering till landstinget görs i enlighet med samverkansavtalet.	Nej	Nämnden har inte åiterrapporterat ekonomiuppföljning per april samt underlag inför plan och budget.

5. Svar på revisionsfrågor

Vi bedömer att kostnämnden inte hade en tillräckligt utvecklad redovisning för att bedöma om resultatet för år 2018 var förenligt med fullmäktiges mål. Vår samlade bedömning är att nämnden inte hade en tillfredsställande styrning och kontroll över sitt ansvarsområde.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Är nämndens måluppfyllelse tillräcklig?	-	Vi har inte kunnat bedöma måluppfyllelsen
Är nämndens redovisning av måluppfyllelse tillräckligt utvecklad?	Nej	Det är otydligt vad som krävs för att ett mål ska anses vara uppfyllt. Uppföljningen avser till största del uppföljning av aktiviteter, inte nämndens mål.
Har nämnden metoder och system som säkerställer att beslut blir genomförda och regler efterlevs?	Nej	Nämndens arbete med internkontroll är fortfarande inte tillräckligt utvecklat. Nämnden saknar attestordning och rutin för ärendeberedning.
Har nämnden agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning?	Nej	Flera av de brister som uppmärksammades i 2017 års granskning kvarstår.

5.1. Rekommendationer

Vi rekommenderar kostnämnden att arbeta med följande förbättringsområden:

Utveckla ekonomistyrningen

- Åtgärderna i nämndens handlingsplan för att lösa underskottet bör följas upp vid nämndens samtliga sammanträden under året.
- Den politiska verksamheten bör inkluderas i den ekonomiska redovisningen.

Utveckla målstyrningen

- Nämndens verksamhetsplan bör innehålla mätbara mål och indikatorer.
- I nämndens verksamhetsberättelse bör nämnden följa upp sina resultat utifrån de mätbara målen och indikatorerna.

Utveckla den interna kontrollen

- Nämnden bör genomföra en riskanalys för sitt ansvarsområde.
- Nämndens internkontrollplan bör utgå från nämndens riskanalys.
- Internkontrollplanen bör beskriva vilka kontroller som ska genomföras, vilka metoder som ska användas, vem som är ansvarig för kontrollerna och när uppföljningen av kontrollerna ska vara genomförd.
- Uppföljningen av kontrollerna bör beskriva hur och när kontrollerna har genomförts samt resultatet av kontrollerna.

Utveckla rapporteringen till Region Västerbotten

- Rapportera till Region Västerbotten i enlighet med samverkansavtalet.

Umeå den 22 mars 2019

Malin Hedlund
Sakkunnig

Revisionskontoret
Region Västerbotten

